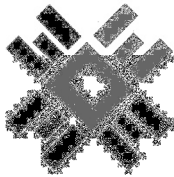

ORDU İLİ, ÜNYE İLÇESİ, GÖLEVİ MAHALLESİ KIYI KORUMA YAPISI (AYRIK DALGAKIRAN) VE KUMSAL (PLAJ) AMAÇLI

1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANI PLAN AÇIKLAMA RAPORU

DÖRT E PLANLAMA

Aracılık Danışmanlık İnşaat
Mühendislik Hizmetleri Ltd. Şti.
ANKARA

DÖRT E PLANLAMA ARAŞTIRMA DANIŞMANLIK
İNŞAAT VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
Mimarlar Odası Mühendisler Odası
TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
Mimarlar Odası Ankara Şubesi
Mimarlar Odası Ankara Şubesi

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
HARİTALAR.....	3
1. AMAÇ VE KAPSAM.....	4
2. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ.....	5
3. PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI.....	7
4. PLANLAMA ALANININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI.....	7
5. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ.....	7
6. İDARİ YAPI VE SINIRLAR.....	9
7. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİNDEKİ KIYI TESİSLERİ.....	11
8. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLARA İLİŞKİN BİLGİLER.....	12
9. MÜLKİYET BİLGİSİ.....	13
10. ÜST ÖLÇEKLİ PLAN KARARLARI.....	13
11. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ MER'İ PLAN BİLGİSİ.....	15
12. ÖNCEKİ PLAN KARARLARI.....	15
13. HALİHAZIR HARİTA BİLGİSİ.....	15
14. PLANA İLİŞKİN RAPORLAR.....	16
15. PLAN GEREKÇESİ VE KARARLARI.....	16

HARİTALAR

Harita-1	Planlama Alanının Ülkesindeki Yeri.....	5
Harita-2	Planlama Alanının Bölgesindeki Yeri.....	5
Harita-3	Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Uzak Görüntüsü.....	6
Harita-4	Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Yakın Görüntüsü.....	6
Harita-5	Planlama Alanının Ülke Ulaşım Ağındaki Yeri.....	8
Harita-6	Planlama Alanının Bölge Ulaşım Ağındaki Yeri.....	8
Harita-7	Planlama Alanının Yerel Ulaşım Ağındaki Yeri.....	9
Harita-8	İl Sınırları.....	9
Harita-9	İlçe Sınırları.....	10
Harita-10	Ünye Mahalle Sınırları.....	10
Harita-11	Planlama Alanı Çevresindeki KıyıTesisleri.....	11
Harita-12	Korunan Alanlar.....	12
Harita-13	Mülkiyet Bilgisi.....	13
Harita-14	1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı.....	14
Harita-15	1/1000 Ölçekli Mer'i Uygulama İmar Planı.....	15
Harita-16	Kıyı Koruma Yapısı Çalışma Alanı.....	16
Harita-17	Ayrık Dalgakıran Yapılması Öngörülen Alan.....	17
Harita-18	1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Teklifi.....	18

1. AMAÇ VE KAPSAM

Su ile karanın bulunduğu, doğa ve insan için oldukça önemli olan kıyılar insan aktiviteleri ve doğal olaylar sonucunda sürekli değişime uğramaktadır. Kıyılarda meydana gelen bu değişimin belirlenmesi ve eğer bu değişimler sorun oluşturuyorsa önlemlerinin alınması gereklidir.

Ulaşım kolaylıkları, balıkçılık, ticaret, dinlenme ve turizm açısından sağlamış olduğu faydalar düşünüldüğü zaman kıyıların insanlar için önemi daha iyi anlaşılabilir. Bu durumun doğal bir sonucu olarak da kıyılar yerleşime açılmakta ve kullanımları hızla artmakta; buna bağlı olarak çeşitli deniz ve kıyı yapılarına (liman, barınak, kıyı dolgusu, tahkimat v.b.) ihtiyaç doğmaktadır. Kıyı bölgeleri, kendilerine etkileyen rüzgâr, dalga, akıntı gibi çeşitli dış etmenler ve kendilerini besleyen akarsular gibi kaynakların ve malzeme kaybına yol açan çeşitli faktörleri etkisi altında binlerce yılda dinamik bir dengeye ulaşır. Böylece, kıyı dengesini bozacak bir faktör etkin olmadığı sürece kıyılarda önemli ölçüde erozyon (kıyı gerilemesi) veya birikme (kıyı ilerlemesi) durumlarıyla karşılaşmaz.

Kıyı dengesini bozan ve kıyı erozyonuna neden olan faktörlerin en önemlileri; kıyından kontrolsüz bir şekilde kum-çakıl alınması, kıyıyı besleyen malzemenin kıyıya ulaşmasının engellenmesi (kıyıya yakın bölgelerde akarsu yatağından malzeme alınması ve kıyıya yakın bölgelere baraj yapılması) ve bilinçsiz kıyı yapısı inşa edilmesi sonucu kıyıda ki sediman rejiminin bozulmasıdır.

Genel olarak kıyı bölgesindeki toprak kaybının, erozyonla eş anlamlı olduğu düşünülse de kıyı bölgesindeki toprak kaybı erozyondan çok daha geniş bir anlamı kapsar. Kıyı bölgesindeki toprak kaybı, kayalıklardaki sediman kaybını, halic ve körfez bölgelerindeki sulak alanların kaybını da içeren bir terimdir. Kıyı bölgesindeki kaynakların yok olmasının başlıca sebepleri doğal süreç ve insan aktiviteleridir. Genel olarak bir kıyı bölgesinde sediman kaybının kesin nedeni tam olarak

belirlenemez bu yüzden kıyı bölgesinin gelecekte nasıl bir şekil alacağını belirlemek ve sediman kaybının etkilerini önceden tahmin edebilmek için bölgeyi etkileyen tüm kuvvetler incelenmelidir. Farklı mevsim koşulları, deniz seviyesindeki dalgalanma, kayalıkları oluşturan malzeme, kayalık bölgenin eğimi gibi özellikler kayalıkların toprak kaybını belirleyen özelliklerdir.

Kıyı bölgelerinde insan aktivitelerinin sebep olduğu değişimlere örnek olarak Karadeniz kıyıları verilebilir. Türkiye'nin Doğu

Karadeniz kıyıları son 30 yıldır şiddetli erozyona uğramaktadır. Bu erozyona sebep olan en önemli etmen ise insanların bölgeye yaptığı etkilerdir. Denizde yapılan kazı çalışmaları, denizden temin edilen sediman kıyı bölgesindeki dengeyi bozmaktadır.

Bu kapsamda, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Ordu ili Ünye İlçesi Gölevi Mahallesi sahilinde meydana gelen kıyı erozyonu nedeniyle bir çalışma başlatılmıştır. Bakanlıkça yapılan hesaplamalar sonucunda kıyıya mesafesi 100 m., yapı uzunluğu 80 m. ve dalgakıranlar arası boşluk 50 m. olan 4 adet ayrı dalgakıran yapısının, 10 m. genişliğinde bir suni kum beslemesi ile birlikte imal edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

2. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ

Ünye, Orta Karadeniz Bölgesinde yer alan, Ordu İline bağlı bir ilçedir. Ordu İli'nin kuzeybatısında yer alır. Doğusunda Fatsa, batısında Terme, güneyinde ise Çaybaşı, Akkuş ve Kumru ilçeleriyle komşudur.

Harita-1: Planlama Alanının Ülkesindeki Yeri

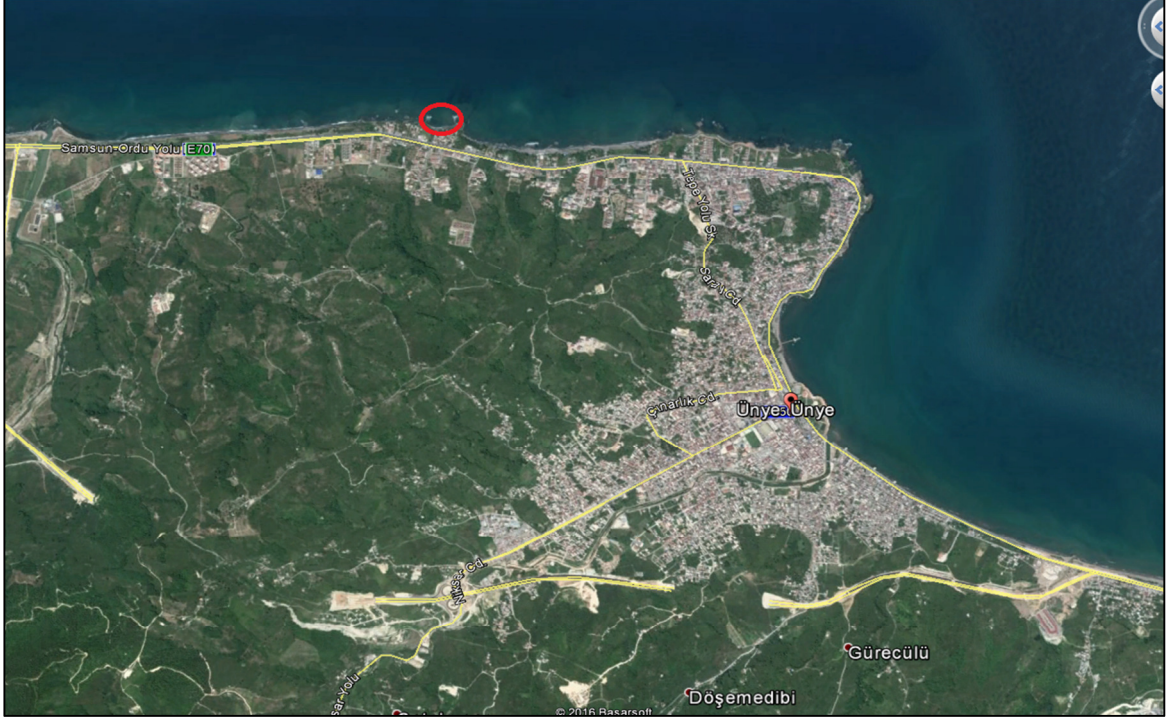
Kuzey sınırını Karadeniz kıyıları çizer. Bu sınırlar içinde Ünye İlçesinin yüzölçümü yaklaşık 440 km²'dir.

Ünye'nin il merkezi Ordu'ya uzaklığı 76 kilometredir. Ünye 41° kuzey paraleli ve 37° doğu meridyenleri arasında, Karadeniz Bölgesi'nin, Orta Karadeniz bölümünde yer alır. Ordu ilinin en büyük, Karadeniz Bölgesi 'nin en büyük ilçelerinden biridir.

Ünye sahil şeridinde Fatsa ve Terme ilçelerine, içerde Akkuş ilçeleriyle komşudur. Eğimin sıfıra yaklaştığı bir yerde kurulmuştur ki bu onu Doğu Karadeniz'den tümüyle ayırmaktadır. Ünye ilçe merkezi geniş bir hilal oluşturan bir koy üzerinde yer almaktadır. İlçenin içinden geçen Tabakhane deresi ilçenin doğu 1/3-2/3 şeklinde ikiye ayırmıştır. Batı yakasındaki Curi deresi ilçenin Terme ile fiziksel sınırını oluşturmaktadır.

Harita-2: Planlama Alanının Bölgesindeki Yeri

Harita-3: Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Uzak Görüntüsü

Harita-4: Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Yakın Görüntüsü

3. PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI

Ordu İli, kuzeyinde Karadeniz, doğusunda Giresun, batısında Samsun, güneyinde Sivas ve Tokat illeriyle çevrilidir. Konumu 40° 18'-41° 08' kuzey paralelleri, 36° 52'-38° 12' doğu meridyenleri arasındadır. Orta ve Doğu Karadeniz bölümlerinde toprakları bulunan bir ilimizdir. Yüz ölçümü ise 5963 km² olup, ülke topraklarının %8'ini kaplar.

Ordu İli, Kelkit vadisinin kenarında dik yamaçlarla yükselen dağların dorukları ile Karadeniz kıyıları arasında yer almaktadır. Arazi genellikle çok meyilli dik ve kesik tepelerden oluşmuştur. İlin kıydan başlayarak yükselen topografyası ve engebeli arazi yapısı iç kesimlerde karayolu ulaşımını kısıtlamaktadır.

Ordu ilinde Karadeniz iklimi görülmektedir. Ancak arkadan geçen dağ yükseltilerinin azalmasıyla kışın soğuk günlerin sayısı bir iki günle sınırlıdır. İlin iç kesimdeki ilçelerine yükseltinin artmasıyla beraber soğuk bu bölgelerde daha şiddetlidir. Kışın iç kesimlerdeki ilçelerde 6 ay boyunca kar yağmaktadır.

Ünye, sahil şeridinde Fatsa ve Terme ilçelerine, içerde Akkuş ilçeleriyle komşudur. Eğimin sıfıra yaklaştığı bir yerde kurulmuştur ki bu onu Doğu Karadeniz'den tümüyle ayırmaktadır. Ünye ilçe merkezi geniş bir hilal oluşturan bir koy üzerinde yer almaktadır.

4. PLANLAMA ALANININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI

Ünye ekonomisi temel olarak tarıma dayanmaktadır. Özellikle fındık tarımı ilçe ekonomisinin can damarını oluşturmaktadır. Fındık dışındaki ürünler ekonomik hayatta büyük bir yer kaplamayan, ailelerin genelde kendi ihtiyaçları için yetiştirdikleri ya da köylülerin pazarda sattıkları ürünlerdir. Ünye hurması, mısır, pancar diye bilinen karalahana da yetiştirilmekte, son yıllarda iklimin elverişliliği nedeniyle kivi üretimi artmaktadır.

Tarım dışında ilçenin en büyük sanayi kuruluşu Ünye Çimento Fabrikasıdır. Ünye limanı beklenen canlılığa bir türlü kavuşamamıştır. Fakat içerisinde kurulan Ünye Tersanesi sayesinde gemi onarım ve yapım çalışmalarlarıyla daha aktif bir rol üstlenmiştir.

Ekonominin can damarı olan fındık sosyal yaşamı da belirlemektedir. Fındığın hasat zamanı olan temmuz sonu ve ağustos aylarında ilçe merkezinin boşaldığı, insanların köylere gittikleri gözlenmektedir. Hasat mevsiminden önce ise Ünye en canlı dönemini yaşamaktadır. Ünye nüfusu, 2015 yılı verilerine göre 120.720 kişidir. Ordu ilinin en kalabalık ikinci ilçesi konumundadır.

5. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ

Karayolu ulaşımında 2007'de kullanıma açılan Karadeniz Sahil Yolu büyük önem taşımaktadır. Sahil Yolu, bölgeyi Samsun-Merzifon-Çorum hattı üzerinden Ankara ve İstanbul gibi ana ulaşım hatlarına bağlamaktadır. Sahil yolu dışında, Trabzon-Gümüşhane- Erzurum bağlantı yolu da bölgenin diğer bölgelerle ilişkisini güçlendiren bir bağlantı yoludur. Sahil yolu ve Trabzon-Gümüşhane-Erzurum bağlantı yolu Bölgenin en temel iki ulaşım aksını meydana getirmekte ve Bölge'yi uluslararası ve ulusal ulaştırma ağlarına bağlamaktadır.

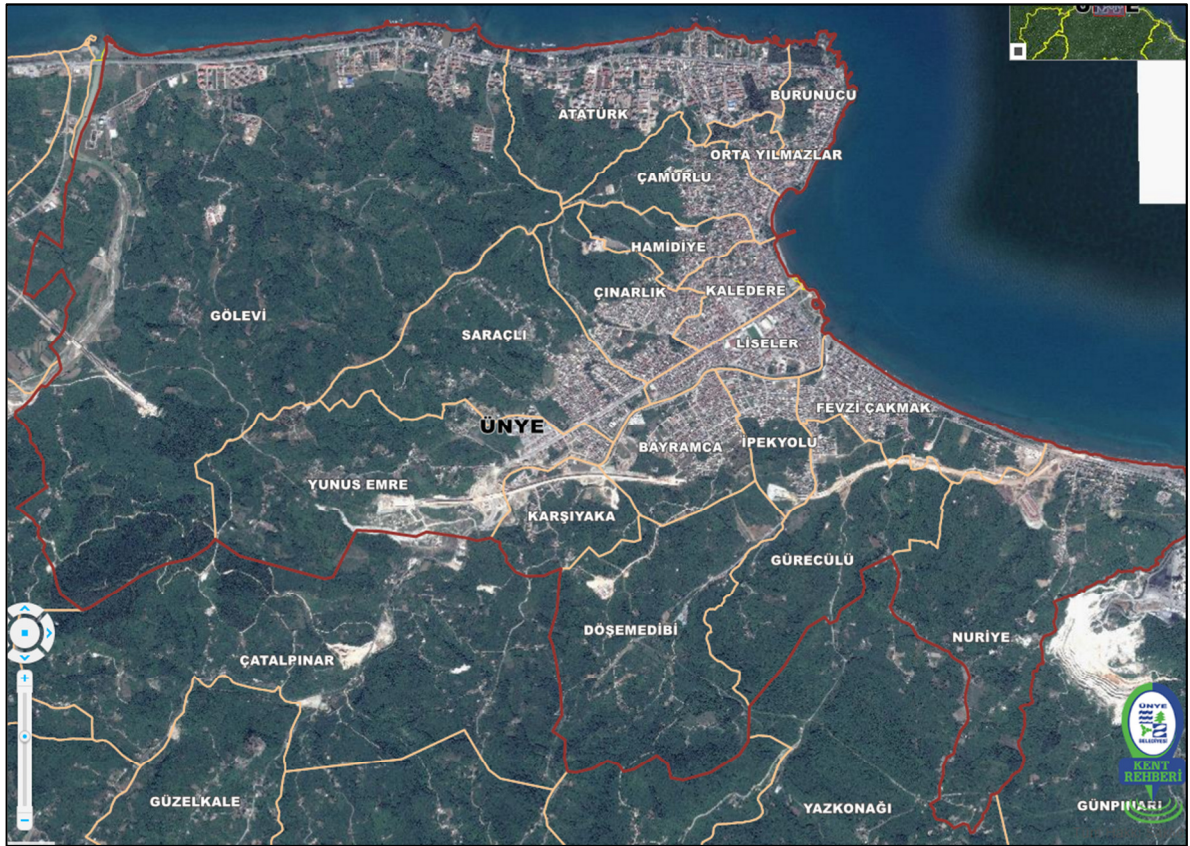
Harita-5: Planlama Alanının Ülke Ulaşım Ağındaki Yeri

Harita-6: Planlama Alanının Bölge Ulaşım Ağındaki Yeri

Harita-9: İlçe Sınırları

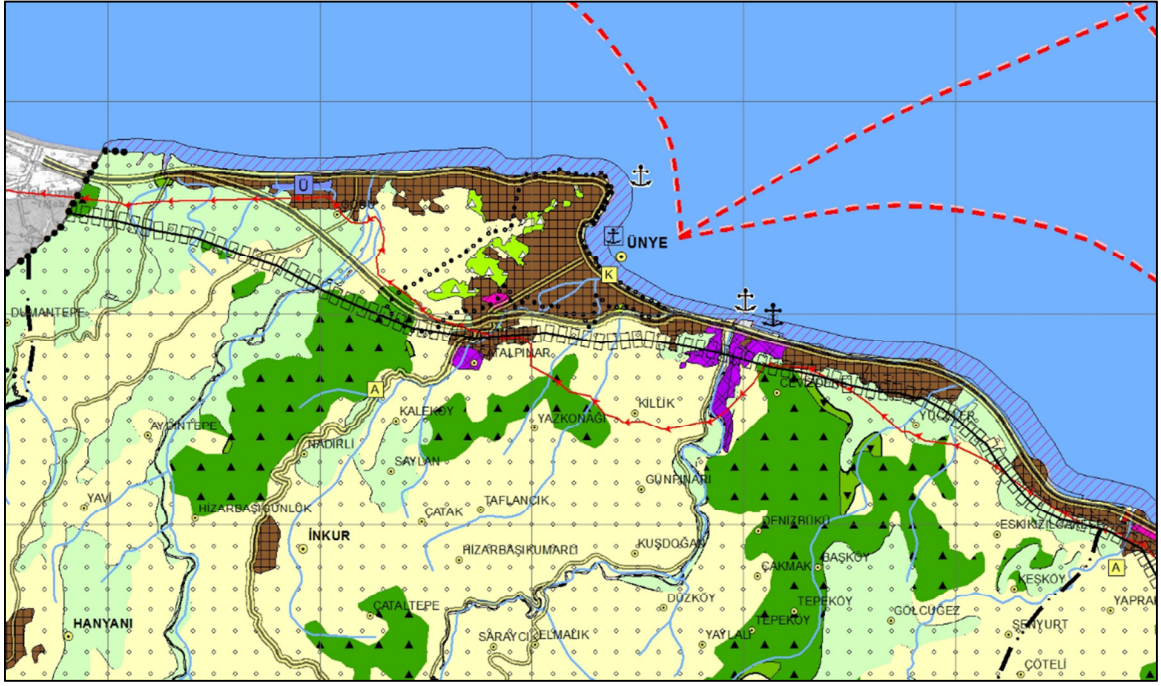
Harita-10: Ünye Mahalle Sınırları

7. PLANLAMA ALANI ÇEVRESİNDEKİ KIYI TESİSLERİ

Planlama alanına en yakın kıyı tesisleri, Ünye Merkez sahilinde bulunan İskele ve Kıyı Düzenlemesi ile Ünye doğusunda yaklaşık 5 km uzaklıkta bulunan Ünye Limanıdır.

Harita-11: Planlama Alanı Çevresindeki Kıyı Tesisler

Harita-14: 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

ÇDP'de Sektörel kararlar;

- ✓ İlçenin gelecek 15 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler tarım, sanayi ve turizm sektörleridir.
- ✓ İlçenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerler, turizm sektörünün geliştirilmesi ile birlikte önem kazanacak ve bu değerlerin bölge içinde kalan çevre yerleşmelerle bir hat oluşturulması sağlanacaktır.
- ✓ Yayla alanları ilçe için önemli turizm potansiyeli olup, koruma alanları ve ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi planlanmıştır.
- ✓ Potansiyel kil-tras alanlarında alt ölçeklerde detaylı analiz yapıldıktan sonra cevherler değerlendirilecektir
- ✓ sınırlarında yoğun alan kaplayan fındık alanları, ilçenin gelişimi açısından önemli olup, bu ürünlerin artı değer getirmesi yönünde düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır.
- ✓ Kıyı ilçesi olması dolayısıyla balıkçılık geliştirilmesi öngörülen tarım alt sektörlerinin başında gelmektedir.
- ✓ Yerel ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması amacıyla tersane geliştirilecektir.

Ulaşım ve Teknik Altyapı Kararları;

- ✓ Mevcut 1. derece karayolu ulaşım bağlantısının planlanan demiryolu ile desteklenmesi kararlaştırılmıştır.
- ✓ İlçe merkezi olması dolayısıyla hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatıları oluşturulacaktır.
- ✓ Üretilen ürünlerin kırsal merkezlerde toplanması için gerekli depolama alanları sağlanacaktır.

harita paftaları İller Bankası tarafından ITRF 96 Koordinat sistemine göre 06.07.2012 tarihinde onaylanmıştır.

1/1.000 ölçekli halihazır harita paftaları üzerindeki kıyı kenar çizgisi aktarma işlemi 05.05.2015 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğünce uygun görülmüştür.

14. PLANA İLİŞKİN RAPORLAR

Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ'in 5. Maddesinin (4) fıkrası uyarınca *"Yalnızca kıyı koruma yapıları (mahmuz, ayrık dalgakıran, batık dalgakıran v.b.) tahkimat ve akarsuların denize çıkış noktasında yapılan mahmuz yapıları niteliğinde olan kıyı yapılarına ilişkin imar planı tekliflerinde "Fizibilite Raporu", "Modelleme Raporu", "Hidrografik ve Oşinografik Rapor" ve "Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu"nun hazırlanmasına gerek bulunmamaktadır."* denildiğinden söz konusu raporlar hazırlanmamıştır.

15. PLAN GEREKÇESİ VE KARARLARI

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IX .Bölge Müdürlüğü'nün 14.11.2014 tarih ve 60304 sayılı yazısında, Ordu İli Ünye İlçesi Gölevi Mahallesi sahilinde meydana gelen kıyı erozyonu nedeniyle gerekli arazi etütlerinin yapılması ve değerlendirilmesi ilgili Bakanlık'tan talep edilmiştir.

Bu kapsamda, AYG M Araştırma Dairesi Başkanlığı ve IX. (Samsun) Bölge Müdürlüğü teknik elemanları ile 20.11.2014 ve 03.06.2015 tarihlerinde yerinde incelemeler ile yörenin durumunun kıyı hareketleri bakımından değerlendirilmesine yönelik kıyı çizgisi ölçümü yapılmış ve ayrıca Gölevi Mahallesi kıyı hattını kapsayan -10.0 m derinliğe kadar güncel batimetri ölçümü IX.Bölge Müdürlüğünce gerçekleştirilerek 17.09.2015 tarih ve 13547 sayılı yazı ile gönderilmiştir.

Gölevi Mahallesi kıyı hattını kapsayan yaklaşık 900 m.lik bölgede arazi ölçüm ve incelemeleri yapılmış, dalga transformasyon model çalışması gerçekleştirilmiştir.

Harita-16: Kıyı Koruma Yapısı Çalışma Alanı

Gölevi Mahallesi kıyı hattında erozyon olduğu ifade edilen sahilde Kasım 2014 ve Haziran 2015

itibariyle yerinde yapılan incelemeler esnasında, kıyının kum çakıl karışık bir sahil yapısında olduğu, kıyı çizgisinin yer yer kıyı boyunca yer alan ev ve bahçe duvarlarına dayandığı, duvarlarda hasarlar meydana geldiği gözlenmiştir.

Fırtına dalgaları etkisiyle kıyı çizgisinin karaya doğru daha fazla ilerlemesi halinde, kıyıya çok yakın konumda yer alan yapıların risk altında kalabileceği dikkate alınarak kıyı çizgisinin belli bir konumda stabil halde kalmasını sağlamak amacıyla kıyı koruma yapıları planlanması uygun kabul edilebilmektedir.

Söz konusu sahil hattında kumsal niteliğini kaybetmekte olan kısımlar da mevcut olup, bu alanlarda kıyı koruma yapıları yapılması ve bu yapıların suni besleme ile desteklenmesi halinde yörenin kumsal alan kullanım potansiyeli de artabilecektir. Yöreyle ait dalga iklimine göre hem Doğu-Batı hem de Batı-Doğu yönlü kıyı boyu taşınımının meydana gelmesi mümkün görünmektedir.

Gölevi Mahallesi sahili için dalga transformasyonu sonuçlarına göre dalga geliş yönü ve kıyıda erozyon durumu göz önüne alınarak kıyı koruma yapısı yapılması uygun bulunmuştur. Yukarıda belirtilen kıyı koruma yapıları arasında kalan boşluklara karşılık gelen kıyı çizgisinde erozyon olasılığı dikkate alınarak orjinal kıyı çizgisinden itibaren 10 m. kuru kumsal genişliği olacak şekilde bir suni kumsal beslemesi yapılması ve oluşacak yeni kıyı çizgisinden itibaren yapıların konumlandırılması önerilmektedir.

Harita-17: Ayrık Dalgakıran Yapılması Öngörülen Alan

